

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 16 i od 20 do 24-cj. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-cj. w niedzielę od 12 do 13-cj. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odroczeniem i przesyłką pocztową 25 zł. 4 gr. 25, zagranicą 8 zł. OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w kolumnie (6 linijowa) 25 gr., za tekstem (10 linijowa) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia ogłoszone, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie przesunięte. Konta czekowe w P. K. S. Nr. 2017.

DO Nr. DZISIEJSZEGO ZAŁĄCZAMY NASZ BEZPŁATNY NIEDZIELNY DODATEK.

CZARNA KAWA jedna z imprez XI TYGODNIA AKADEMIIKA

a jednocześnie największa atrakcja przedadwentowa, odbędzie się dnia 2 XII. 1933 w Kasyne Garnizonowej. Zaproszenia otrzymać można w Biurze Tygodnia (wielka 24) tel. 7-70 w godz. urzędowania 13-15 i 19-21

S. P.

ELEONORA RYBSKA

wieloletnia współpracowniczka Zarządu Dóbr Pimnowych po ciężkich cierpieniach opatrzonej S.S. Skramantami zasnątą w Panu w w. lat 57 dnia 23 listopada 1933 r.

Eksportacja z Kliniki Uniwersyteckiej na Antokolu do Kościoła Św. Jakoba, odbędzie się w sobotę dnia 25-go bm. o godz. 12

Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione, w tymże kościele w poniedziałek dnia 27-go bm. o godz. 9 m. 30.

Eksportacja na cmentarz Bernardyński odbędzie się tegoż dnia o godz. 4 pp.

O czem zawiadamiają przyjaciół i znajomych zmarłej pograżeni w głębokim smutku.

WSPÓŁPRACOWNICY.

Przesilenie we Francji przedłuża się.

Prezydent powierzył misję tworzenia gabinetu b. min. Chautemps

PARYŻ (Pat). Opinia publiczna z dużym zainteresowaniem śledzi przebieg przesilenia gabinetowego. Utworzenie rządu napotyka na poważne trudności. Po zerzeniu się misji sformułowania gabinetu przez Herriota prezydent republiki oddał tę misję b. ministrowi Chautemps. Grupa radykalna odbywała dzisiaj liczne narady, zastanawiając się nad ewentualną większością, na jakiej mógłby się oprzeć nowy rząd. W zasadzie wyłącza się prawdopodobieństwo gabinetu koncentracji. Pozostaje więc ewentualność oparcia się na zreformowanym kartelu lewicy, lub też na większości, złożonej ze stronnictwa radykalów z lekkim poparciem najbliższych im grup, zarówno na lewicy, jak w centrum. Odbyły już w tej sprawie narady międzyfrakcyjne nie wróżą pomyślnych rezultatów. Różnice zdań, jakie powstały w łonie poszczególnych frakcji, świadczą raczej, że rozbiły ostatnio kartel lewicy, niezwykłe trudno będzie skleić. W tych warunkach predestynowany na szefa rządu minister Chautemps ma trudne zadanie do rozstrzygnięcia.

PARYŻ (Pat). Po otrzymaniu misji utworzenia rządu Kamil Chautemps złożył wobec przedstawicieli prasy następującą deklarację: Pragnę usilnie zakończyć obecne przesilenie, gdyż wypadki nie pozwalają na zwłokę. Jak wszyscy republikańscy i patrioci francuscy, pragnę żywo, aby Herriot mógł przyjąć na siebie ciężkie brzemie władzy. Mam jednak pewność, że moje zadanie będzie niezmiernie ułatwione przez serdeczny współdziałanie, który Herriot ze zwykłą swoją szlachetnością nie ośmieszał nam znafiarować. Biorąc pod uwagę powagę naszego położenia, stwierdzić należy, że obowiązek nowego rządu będzie równie kategoryczny, jak jasny: rząd powinien się starać o natychmiastowe i energiczne przywrócenie równowagi budżetowej oraz o obronę ustroju przez zapewnienie regularnego funkcjonowania instytucji parlamentarnych i przez czuwanie nad bezpieczeństwem zewnętrznym Francji. W celu przeprowadzenia tego niezbędnego i pilnego dzieła zbawienia kraju będę się starał, odpowiadając na apel prezydenta republiki, w pełnej zgodzie z moimi przyjaciółmi politycznymi zrealizować unję republikańską. Definitywnie odpowiadzi Chautemps udzielił prezydentowi republiki prawdopodobnie w niedzielę rano.

Dla Dzieci

Do szkoły niema nic lepszego jak

Tabliczka czekolady WEDLA

która zawiera w skoncentrowanej formie wszystkie niezbędne dla zdrowia składniki.

Polsko-niemiecka umowa o wywozie żyta.

BERLIN (Pat.) W dniu 25 listopada została ostatecznie podpisana umowa polsko-niemiecka o wzajemnym uregulowaniu wywozu żyta i mąki żytniej.

Najważniejszą spółdzielczą instytucją bankową w Polsce jest

CENTRALNA KASA

SPÓŁEK ROLNICZYCH

istniejąca od roku 1909 i działająca na całym obszarze Rzeczypospolitej.

daje całkowitą pewność zwrotu wkładów i najwyższe oprocentowanie

zysk-woje wkłady z wielką korzyścią dla interesów kraju, gdyż wspiera kredytem najlichnieszczą rzemiosło i wytwórców—dróbnych rolników, a temsamem łagodzi skutki kryzysu rolniczego.

Składając swe oszczędności w Centralnej Kasie otrzymujemy nie tylko korzyść dla siebie, ale służymy także i sprawie publicznej.

OSZCZĘDZAJ W CENTRALNEJ KASIE

Wilno, Mickiewicza 28 tel. 13-65.

Rokowania francusko - niemieckie.

PARYŻ (Pat). Oddział agencji Havasa w Berlinie donosi, że kanclerz Hitler przyjął wczoraj ambasadora francuskiego. „Paris-Midi” donosi, że rozmowa dotyczyła nie tylko sprawy przyszłych rokowań francusko-niemieckich, lecz także praktycznej strony zorganizowania ewentualnej konferencji, na której mogłaby być omawiana sprawa rozbrojenia.

PARYŻ (Pat). Wiadomość o wycieku ambasadora francuskiego o kanclerza Hitlera zamieściły pisma francuskie dopiero w sobotę po południu. Berliński korespondent „Paris-Midi” twierdzi, że niemieckie koła polityczne oczekują z pewną niecierpliwością oficjalnej odpowiedzi Francji na propozycję bezpośrednich rozmów przedstawicieli obu państw. W Berlinie zdają sobie sprawę, że rozbrojenie Niemiec jest ściśle związane, a nawet uzależnione od polityki francuskiej. Pomimo tajemnicy, jaką osłaniana była rozmowa ambasadora francuskiego z kanclerzem Rzeszy, korespondent dowiadyuje się, że dotyczyła ona rokowań francusko-niemieckich i że między innymi poruszona była sprawa organizacji przyszłej konferencji mocarstw. „L'Intransigeant” zaznacza, że przyjęcie przez Hitlera ambasadora francuskiego otwiera nowy okres polityczny.

„Paris-Soir” donosi, że upadek gabinetu Sarraut nieco osłabił optymistyczne nastroje co do możliwości wszczęcia w najbliższym czasie rokowań francusko-niemieckich. Koła berlińskie przywiązują wielką wagę do rozmowy Hitlera z ambasadorem francuskim. Pismo potwierdza, że rozmowa dotyczyła nie tylko zasad przyszłych rozmów francusko-niemieckich, ale również sprawy praktycznej organizacji tej wymiany zdań. Na tej drodze — zdaniem dziennika — osiągnięto znaczne porozumienie. Wczorajsze rozmowy uznać należy jako wstęp do rokowań. Nawiązując do uwag Simona na temat bezpośrednich rokowań francusko-niemieckich, „Paris-Soir” podkreśla, że Francja skorzysta napewno z rady, aby domagać się od Niemiec konkretnych gwarancji bezpieczeństwa, ale ponieważ chodzi tu o ustalenie bezpieczeństwa międzynarodowego,

Proces o podpalenie Reichstagu.

LIPSK (Pat). W 44 dniu procesu o podpalenie parlamentu całą niemal rozprawę wypełniło przesłuchanie jednego świadka, którego mętnie zeznania wprowadzały w kłopotliwą sytuację oskarżonego Popowa.

W usposobieniu van der Luebbe go nastąpiła dziś znów najlepsza, stanął przed sądem uczesany i umyty, znać było na nim ożywienie.

Wymienionym na wstępie świadkiem jest niejaki Hirsch, wprowadzony pod eskortą policji. Skonfrontowano go z Popowem. Okazało się przytem, że obaj poznali się po raz pierwszy w marcu w więzieniu śledczym w Berlinie. Przedtem nigdy się nie widzieli i o sobie nie słyszeli. Świadek był redaktorem Czerwonego Sztandaru i aktywnym współpracownikiem Centralnego Komitetu niemieckiej partji komunistycznej. Znany był pod przydomkiem „Piotr”. Ze siedziwa wiadomo, że osobnik tego imienia zaopatrywał swego czasu oskarżonego Popowa w nielegalną bibułę, zakazane pisma itd. Świadek Hirsch był posiadaczem mnóstwa kwitów pieniężnych z podpisami, co do których świadek nie może powiedzieć z pewnością, czy to są jego własne podpisy. Pokwitowania tego rodzaju wręczał świadek niejakiemu Brunonowi Petersonowi, od którego otrzymywał również pieniądze jako wynagrodzenie za różne prace publicystyczne-informacyjne. Pochodzenia tych pieniędzy świadek nie zna. Peterson jest o tyle wmieszany w tę sprawę, że w posiadaniu Popowa znaleziono także wiele pokwitowań pieniężnych, podpisanych imieniem Brunona. Podpisy te na kwitach „Piotra” i na kwitach „Brunona” są identyczne. Na wniosek obrońcy Teicherta Popow osobiście bada autentyczność kwitów.

Przewodniczący (do Popowa): „Jak się to stało, że kwity te znalazły się w posiadaniu panskim?” Popow: „Kwity te podpisywał własnoręcznie znajomy mi osobiście osobnik „Piotr”. Co do kwitów, podpisanych przez świadka Hirscha, nie mogę nic powiedzieć. W tem tkwi jakaś tajemnica. Brunona Petersona nie znam. Dziwiw się zarzutem przeciw mnie konstruowanym. Powtarzam poraz tysiącny, że nie więcej w tej sprawie nie mogę dodać. Przewodniczący do Popowa: „Wypraszam sobie tego rodzaju zwroty, obrażające sądownictwo niemieckie”.

Świadek Hirsch zeznaje dalej, że uważa za wykluczone, by kwity pochodziły od oskarżonego Popowa. Sąd zarządził praktyczne doświadczenia dla ewentualnego porównania charakteru pisma Hirscha. Świadek Hirsch pisze pod dyktandem. Przewodniczący: „Dla sądu jest wysoce znamienne, że pan nie może podać bliższego pochodzenia pieniędzy”. Dymitrow oświadcza, że oburza go zachowanie się Hirscha i dziwi, że świadek Hirsch jako dziennikarz nie może z dokładnością powiedzieć, czy istotnie jest to jego własnoręczny podpis. Stwierdza — mówi oskarżony — że faktycznego „Piotra” znam osobiście. Z Hirschem Popow nie miał wspólnego. Dalej Dymitrow wypowiada stek obraźliwych wyrazów pod adresem sądu. Przewodniczący przerywa mu, usiłując wprowadzić bieg rozpraw na spokojne tory. Dymitrow mimo protestów mówi dalej. Przewodniczący (do Dymitrowa): „Zachowaniem się swym sprawiam pan wrażenie, jak gdyby chciał pan przewodzić rozprawie. Do tego nie dopuszczę. Odbieram panu głos”. Dymitrow: „Panie przewodniczący, proszę mi pozwolić jasno się wypowiedzieć: jedynie pana uznaję za swego zwierzchnika. Pozostali panowie są dla mnie bez znaczenia”.

Po przerwie oskarżony Tanew stwierdza, że „Piotra”, który utrzymywał kontakt z Popowem, znał osobiście, ale nie przypomina sobie zupełnie świadka Hirscha. Obrońca Saek (do Hirscha): „Czy świadek znał Torglera i co może o nim powiedzieć?”. Świadek Hirsch: „Torgler nie był członkiem centralnego komitetu niemieckiej partji komunistycznej. Zajmował się jedynie kierownictwem frakcji parlamentarnej i znany był w naszych kołach jako specjalista w tej dziedzinie”. Zeznawał następnie świadek Brunon Peterson, przebywający obecnie w obozie koncentracyjnym. Rzucił na światło o działalności komunistów w okresie poprzedzającym rewolucję narodowo-socjalistyczną. Kwitów z podpisem „Piotr” świadek nie otrzymywał. Konfrontacja obu świadków — Petersona i Hirscha — nie wyjaśniła zupełnie kwestji, wśród jakich okoliczności i od kogo Hirsch otrzymywał pieniądze. Pozostaje to nadal tajemnicą. Przewodniczący: „Czy kwity, noszące podpis „Brunon”, skonfiskowane w mieszkaniu Popowa, noszą pańskie podpisy?”. Świadek Peterson przeczy stanowczo. Na tem rozprawę odroczone do poniedziałku.

Od Administracji.

Wszystkim naszym Sz. PRENUMERATOROM ZAMIARSCOWYM, którzy zalegają z opłatą prenumeraty „DZIENNIKA WILEŃSKIEGO” będzemy zmuszeni BEZWZGLĘDNIIE wstrzymać przesyłanie pisma z dnem 1 Grudnia r. b.

Wybory w Radzie Adwokackiej.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Na walnym zebraniu Rady Adwokackiej w Warszawie, przy udziale 1200 uczestników, odbyły się wybory uzupełniające 7 członków Rady na 19 tu. Wybrany został 1 sanator, 1 PPS, 1 przedstawiciel miasta Łodzi oraz 4 z listy kompromisowej z inicjatywy Narodowego Zrzeszenia Adwokatów.

Echa sprawy brzeskiej.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. B. pus. Barlicki przywódcą Centrolewu, zgłosił się wczoraj o godz. 5 i pół do więzienia Mokotowskiego. P. Ciołkosz prosi o odroczenie na 10 dni. Prośbę załatwiono odmownie.

Zwycięży regulamin.

Byli posłowie Dubois i M. Małstiek zajmują w więzieniu mokotowskim dwie oddzielne cele pojedyncze w pawilonie nr. 3.

Zastosowano do nich zwyczajny regulamin obowiązujący więźniów politycznych.

Sprawa p. Putka.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Sprawa p. Putka odbędzie się w poniedziałek.

Sprawa posta Smoły.

II izba karna Sądu Najwyższego opracowała motywy wyroku odrzucającego kasację obrony posła Stronnictwa Ludowego Smoły, skazanego na 2 lata więzienia za niedozwoloną agitację na wsi. Akta będą przekazane prokuraturze celem wykonania wyroku. Smoła nie został pozbawiony praw, mimo odbycia kary zachowania mandat poselski.

Wyrok w sprawie b. sędziego Łopatto.

WARSZAWA (Pat.) W dniu 25 b. m. Sąd Okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie byłego sędziego Łopatto. Na mocy wyroku Łopatto został skazany za ujawnienie tajemnicy służbowej oraz w muszenie i wzięcie łapówki—łącznie na 3 lata więzienia i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich.

KOMUNIKAT STRONNICTWA NARODOWEGO

Władze zakażają odbycia Zgromadzenia publicznego, zwołanego przez Stronnictwo Narodowe na dziś o godz. 12 min. 30, na którym p. poseł St. Zieliński miał mówić na temat: Co się działo w Małopolsce Zachodniej. Wopec zakazu władz zgromadzenie to zostaje odwołane.

Odczyt p. posta St. Zielińskiego pod tytułem „Polityka Hitlera” zostaje odłożony na termin późniejszy. O dacie jego nastąpi obwieszczenie.

Austrjacko - niemiecki incydent graniczny.

WIEDEŃ (Pat). Urzędowe dochodzenia w sprawie wypadku na granicy austrjacko-bawarskiej ustaliły, że złożony z 3 ludzi patrol żandarmerji posillokowej zauważył grupę żołnierzy Reichswehry czy też strumowców, którzy z okrzykami: „Heil, Hitler!” wtargnęli na terytorjum austrjackie. Ponieważ właśnie w tem miejscu zdarzył się kilkakrotnie napady i ostrzelania austrjackiej straży granicznej, patrol austrjacki, w przekonaniu, że chodzi tu o podobny napad, dał kilka strzałów, przyczem jedna z kul ugodziła w głowę żołnierza Reichswehry. Ustalono, że zabity znajdował się w krytycznej chwili na terytorjum austrjackim, gdzie znaleziono ślady krwi.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPÓW 50%, ZAOSZCZĘDZI KAŻDY 50%

OBUWIE — KALOSZE — ŚNIEGOWCE — DESZCZÓWKI — WOJŁOKI.

Modn. gum. z męnk. desen. 5.40	Gabard. na flanel 5.50	Pół but. chrom. na gumie 6.90	Pół buty na gumie 9.50
Gumowe wys. 7.80	Sukien. na wojłoku 5.40	Zgrabne prunelki 5.90	Pół b. gwarant. box 14.50
Gabard. na flanel 6.90	Gumowe na flanel 4.00	Ataski balowe 6.90	Pół b. foszet. 14.50
Gumowe fas. „Maroca” 8.50	Gumowe wyższe 4.00	Pantof. glemzowe 9.90	Pół b. eleg. lak. 19.50
Gabard. na wojłoku 11.20	Gumowe białe 4.90	Skołkowe kołrowe 10.50	Pół b. chrom. mowe 16.50
Wysokle z futrem 6.40	Wojłoczki z kałszami 4.50	Sportowe gwarant. 10.50	Pół b. modn. greszk. 15.50
Sport. na wojłoku 8.30	Wojłoczki na zimę 2.00	Bucelzki lż-wiazak. 10.50	Kamasze chr. 18.90
Wysokle des. gumowe 6.50	Kaloszki zimowe 2.45	Dzielne bucielzki 3.50	Kam. na gumie 16.90

W. Nowicki 30 Wilno ul. Wielka 30 Wyrób własny gwarant.

Obuwie narciarskie, łyżwiarskie, sportowe, pant. ranne, podróżne, bambosze.

